

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 1279/19.02.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea

Legii nr.272 din 21 iunie 2004 privind reforma în protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial nr.159 din 5 martie 2014 și pentru completarea Legii nr.292 din 20 decembrie 2010 privind asistența socială, publicată în Monitorul Oficial nr.905 din 20 decembrie 2011 (b3/22.01.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru completarea Legii nr.272 din 21 iunie 2004 privind reforma în protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial nr.159 din 5 martie 2014 și pentru completarea Legii nr.292 din 20 decembrie 2010 privind asistența socială, publicată în Monitorul Oficial nr.905 din 20 decembrie 2011 (b3/22.01.2025).*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 19.02.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- proiectul legislativ introduce monitorizarea video inclusiv în casele de tip familial și apartamente, afectându-se direct și nemijlocit viața intimă, familială și privată a tuturor persoanelor monitorizare video;
- din expunerea de motive reiese că scopul acestei propuneri este acela de prevenire a eventualelor abuzuri emoționale, verbale, fizice, sexuale, la adresa copilului și a persoanelor vârstnice sau cu dizabilități aflate în centrele de plasament sau cele sociale. În fapt, dacă angajații vor ști că sunt monitorizați în permanență, aceștia ar putea deveni mai rigizi și mai puțin implicați emoțional în relația cu beneficiarii, și, în loc să se concentreze pe oferirea unei îngrijiri de calitate, vor fi mai preocupați să nu fie interpretați greșit în filmarea respectivă. În plus, personalul ar putea deveni mai puțin empatic, reducând interacțiunile spontane și naturale cu beneficiarii, creându-se o atmosferă de neîncredere și frică. Supravegherea video poate afecta moralul atât al angajaților, cât și al beneficiarilor, existând riscul ca aceștia să fie tratați asemenea unor suspecți, într-un mediu unde fiecare mișcare le este monitorizată (sau analizată);
- măsurile propuse pot duce la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului, cu precădere cele constituționale (art.26 din Constituția României – „Viața intimă, familială și privată”);
- suplimentar, costurile cu instalarea și mentenanța acestor sisteme ar fi mai util de a fi direcționate către perfecționarea personalului sau suplimentarea numărului de angajați, o asemenea investiție fiind necesară și cu mult mai utilă pentru a crește calitatea serviciilor sociale;
- în situația în care legea ar prevedea totuși instalarea unor astfel de sisteme, apreciem că această normă legală va trebui să aibă caracter opțional și nu obligatoriu pentru furnizorii de servicii sociale, iar instalarea camerelor video ar trebui să se facă de o manieră în care să nu afecteze viața privată a persoanei;
- în prezent, există deja la majoritatea furnizorilor sisteme de supraveghere instalate în zonele în care au considerat că necesită monitorizare (spații comune, zone de aprovizionare, zone de acces);
- soluția legislativă prevede obligativitatea instalării sistemelor de monitorizare video în cadrul centrelor de plasament și în cadrul serviciilor sociale operate de furnizorii publici și privați. Dacă se impune amplasarea sistemelor de supraveghere video, aceasta ar putea să se realizeze pe baza unei evaluări de specialitate care să indice spațiile în care pot fi amplasate camerele video, astfel încât să fie asigurată intimitatea ori interesele legitime ale tuturor persoanelor aflate în zona de acoperire (beneficiari și angajați), ca de exemplu: bucătării, sălile de mese, în sălile în care se

desfășoară activități comune, pe holuri, la căile de acces, dar și în exterior, acolo unde există curte. Lipsa unor astfel de reglementari poate conduce la amplasarea de camere video în spații care nu justifică prezența acestora, putând afecta moralul atât al angajaților, cât și al beneficiarilor;

- în prezent, conform Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, majoritatea furnizorilor au instalate sisteme de supraveghere în zonele care au considerat ca necesită monitorizare (spații comune, zone de aprovizionare, zone de acces), iar prin amplasarea acestora și în interior în zone care să afecteze intimitatea persoanelor (beneficiari și angajații) se încalcă dreptul la viața intimă garantată de art. 26 din Constituția României;
- intenția legiuitorului, deși justificabilă, riscă să fie insuficient motivată din perspectiva Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și privind libera circulație a acestor date și abrogarea Directivei 95/46/CE;
- nu este menționat în cuprinsul expunerii de motive că prelucrarea datelor cu caracter personal este realizată pentru garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate, care necesită protejarea datelor cu caracter personal, în special atunci când persoana vizată este un copil (art. 6 lit. f) din Regulament);
- obligarea furnizorilor de servicii sociale, publici sau privați, să instaleze și să mențină în stare de funcționare sisteme de supraveghere video și, de asemenea, să stocheze înregistrările video pe o perioadă de minimum 30 de zile și maximum 6 luni, pentru a fi accesate exclusiv de personalul autorizat, în scopul monitorizării calității activității, investigării unor incidente sau asigurării securității persoanelor, implică costuri suplimentare importante pentru furnizorii de servicii sociale, publici sau private;
- de asemenea, sancționarea nerespectării obligațiilor prevăzute în articolul 123¹ cu amenzi cuprinse între 50.000 și 200.000 de lei, în funcție de gravitatea abaterii și de impactul asupra securității și siguranței persoanelor, trebuie condiționată de alocarea fondurilor necesare de către autoritățile administrației publice pentru serviciile de tip rezidențial care aparțin autorităților administrației publice;
- propunerea legislativă nu respectă normele de tehnică legislativă instituite de art. 34 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie. În propunerea legislativă la:

- art. I. referitor la completarea Legii nr. 272/2004 privind reforma în protecția și promovarea drepturilor copilului, la art. 123¹ alin. (2) se menționează: *„ Camerele video vor fi amplasate astfel încât să asigure monitorizarea continuă a activităților, fără a compromite intimitatea persoanelor, în conformitate cu normele legale privind protecția datelor cu caracter personal și drepturile copiilor. ”*;
- art. II. referitor la completarea Legii nr.292/2011 privind asistența socială, la art. 38¹ alin. (2) se menționează: *„ Camerele video vor fi amplasate astfel încât să asigure monitorizarea continuă a activităților, fără a compromite intimitatea beneficiarilor de servicii sociale, în conformitate cu normele legale privind protecția datelor cu caracter personal și drepturile acestora. ”*;
- nu se menționează concret cum se amplasează camerele video, care este spațiul activităților și dacă nu cumva somnul/ spălatul pot fi considerate activități. Se constată o exprimare evazivă, care nu face trimitere exactă la situații concrete sau la instituția care poate oferi consultanță/ suport/ supraveghere, și care poate avea efecte negative asupra beneficiarilor;
- dacă activitatea socială se desfășoară în locuințe de tip apartament, camerele ar fi cu atât mai greu de amplasat fără să invadeze spațiul privat al beneficiarilor;
- propunerea, în forma propusă, nu-și îndeplinește scopul declarat, întrucât camerele video nu ar ajuta prea mult în supraveghere, mai ales că, din exemplele apărute în mass-media, abuzurile au însemnat administrare de medicamente nepotrivite, legarea de pat, lovirea în timpul în care beneficiarul era în camera sa, niciuna dintre aceste situații neputând fi surprinse de camerele orientate spre zona publică a centrelor/ serviciilor.
- totodată, având în vedere că una din activitățile principale din centrele rezidențiale este locuirea/ cazarea rezidenților, textul propunerii ar conduce la ideea că și în spațiile de cazare ar trebui instalate camere video. Acest lucru contravine Convențiilor internaționale la care România este parte: Convenția Internațională cu privire la Drepturile Copilului (articolul 16) și Convenția Internațională cu privire la Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (articolul 22).

Președinte,
Sterică FUDULEA